

Adrenalinepen bij anafylactische reactie

Een ernstige allergische reactie wordt ook wel een anafylactische reactie genoemd. Het lichaam reageert dan, vaak binnen een paar minuten tot een uur, overgevoelig op bijvoorbeeld een voedingsmiddel, geneesmiddel of een insectenbeet. Een anafylactische reactie kan levensbedreigend zijn.

Als uw kind kans heeft op een (zeer) ernstige allergische reactie, dan schrijft de kinderarts een adrenalinepen voor.

Het is belangrijk om snel te handelen bij een allergische reactie. Wat te doen, hangt af van de ernst van de klachten.

Een anafylactische reactie treedt vaak binnen een paar minuten tot een uur op. Het lichaam reageert overgevoelig op bijvoorbeeld een voedingsmiddel, geneesmiddel of een insectenbeet. De klachten en verschijnselen kunnen tegelijkertijd in verschillende organen optreden. Onder andere in de ogen, huid, maag- en darmkanaal, keel en longen. Ook kan de bloeddruk dalen. Soms zo ernstig dat er bewustzijnsverlies optreedt. Dit wordt een shock genoemd.

Hieronder staat hoe u een allergische reactie kunt herkennen en hoe een anafylactische reactie.

Een allergische reactie is te herkennen aan:

Huid

- Roodheid
- Galbulten
- Jeuk
- Zwelling van oogleden, lippen, handen of andere lichaamsdelen

Maag en darmen

- Krampende buikpijn
- Voortdurend overgeven
- Diarree
- Aandrang tot poepen

Neus en ogen

- Niezen
- Acute loopneus
- Verstopte / jeukende neus
- Rode en jeukende ogen

Een anafylactische reactie is te herkennen aan vaak een combinatie van bovenstaande reacties met:

Keel en longen

- Benauwdheid
- Piepen
- Gierende ademhaling
- Heesheid
- Moeite met praten en slikken
- Tintelingen in mond of op tong
- Gevoel van dichte keel
- Blauwe lippen

Hart en bloedvaten

- Duizeligheid
- Hoofdpijn
- Flauwvallen
- Verminderd aanspreekbaar

Overig

- Niet lekker voelen
- Angstig gevoel
- Suf of verward voelen

Behandeling

Wat te doen bij een anafylactische reactie

Handel snel

Krijgt uw kind (één van) deze klachten? Dan is het belangrijk om snel te handelen.

5 gradaties

Wat u precies moet doen, hangt af van de ernst van de klachten. De ernst wordt verdeeld in 5 gradaties.

Wat te doen bij welke gradatie

In onderstaand overzicht leest u welke klachten bij welke gradatie horen en hoe u moet handelen.

Gradatie	Klachten	Wat doe je?
1e graad = allergische reactie	<ul style="list-style-type: none"> • Jeuk • Huiduitslag • Roodheid • Plaatselijke zwelling of galbulten 	<ul style="list-style-type: none"> • Geef antihistaminicum volgens voorschrift: <ul style="list-style-type: none"> - Cetirizine (Zyrtec) of, - Desloratidine (Aerius) of, - Levocetirizine (Xyzal) of, - ander voorgeschreven antihistaminicum • Observeer het effect na minimaal 30 minuten: Bel bij twijfel de huisarts of huisartsenpost.
2e graad = allergische reactie	<p>Als hierboven, en/of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwelling van de huid en/of lichaamsdelen • Galbulten over het hele lichaam • Licht verstopte neus, loopneus en/of niezen • Misselijkheid en/of overgeven • Diarree • Aandrang tot poepen 	<ul style="list-style-type: none"> • Geef antihistaminicum volgens voorschrift: <ul style="list-style-type: none"> - Cetirizine (Zyrtec) of, - Desloratidine (Aerius) of, - Levocetirizine (Xyzal) of, - ander voorgeschreven antihistaminicum • Observeer het effect na minimaal 30 minuten: Bel bij twijfel de huisarts of huisartsenpost.
3e graad = allergische of anafylactische reactie	<p>Als hierboven, en/of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herhaald overgeven • Aanhoudende diarree • Ernstige verstopte neus en/of loopneus • Gevoel van zwellingen in keel • Angstig gevoel • Licht in het hoofd 	<ul style="list-style-type: none"> • Geef antihistaminicum volgens voorschrift: <ul style="list-style-type: none"> - Cetirizine (Zyrtec) of, - Desloratidine (Aerius) of, - Levocetirizine (Xyzal) of, - ander voorgeschreven antihistaminicum • Observeer het effect na minimaal 30 minuten: Bel bij twijfel de huisarts of huisartsenpost. <p>LET OP BIJ HERHAALD OVERGEVEN:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geef Adrenalinepen (werkt binnen 3-5 minuten) • Bel 112
4e graad = anafylactische reactie	<p>Als hierboven, en/of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Piepende of gierende ademhaling • Hoesten • Moeilijk kunnen slikken • Heesheid • Onduidelijke spraak • Moeizame ademhaling/benauwdheid • Kortademig • Jeuk in de handen • Duizeligheid, gevoel weg te raken 	<ul style="list-style-type: none"> • Geef Adrenalinepen (werkt binnen 3-5 minuten) • Bel 112
5e graad = anafylactische reactie	<p>Als hierboven, en/of:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Astma-aanval • Bewusteloosheid en/of shock 	<ul style="list-style-type: none"> • Geef Adrenalinepen • Bel 112

Neem altijd een adrenalinepen mee

Omdat een anafylactische reactie snel en op elk moment kan optreden, vaak juist buitenshuis optreedt en binnen 10 minuten levensbedreigend kan worden, is het noodzakelijk dat uw kind de adrenalinepen altijd bij zich draagt. Geef mensen in uw omgeving, zoals leerkrachten of medewerkers van een kinderdagverblijf, ouders van een beste vriendje etc. hier ook uitleg over.

Waarom adrenaline toedienen?

Door een injectie met adrenaline:

- Vernauwen de bloedvaten waardoor de bloeddruk stijgt.
- Versnelt de hartslag.
- Verwijden de luchtwegen zich.
- Stopt de anafylactische reactie.

Hierdoor worden de klachten minder. Dit werkt snel, binnen 3-5 minuten. Twijfel niet! Liever een keer voor niets de adrenalinepen gebruiken dan te lang uitstellen en te laat toedienen. De bijwerkingen zijn namelijk maar heel mild en tijdelijk.

Hoe de adrenalinepen gebruiken?

Er zijn 2 typen adrenalinepen: de EpiPen® en de Jext. Zowel de EpiPen® als de Jext is een voorgevulde spuit die u kunt toedienen bij uw kind bij een (zeer) ernstige allergische reactie.

Toedienen EpiPen® / Jext

1. Verwijder de veiligheidsdop van de EpiPen®/Jext.

- Bij de EpiPen is de veiligheidsdop blauw.
- Bij de Jext is de veiligheidsdop geel.

2. Stoot het uiteinde van de EpiPen®/Jext in 1 beweging stevig tegen het dijbeen. U hoort dan een klik. Houd dit vast voor 10 seconden.

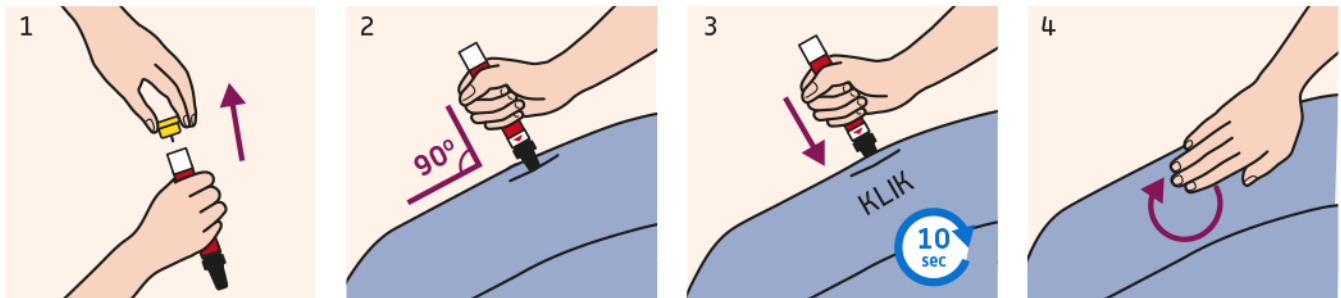
- Bij de EpiPen is het uiteinde oranje.
- Bij de Jext is het uiteinde zwart.

3. Verwijder de EpiPen®/Jext en wrijf de plek 10 seconden

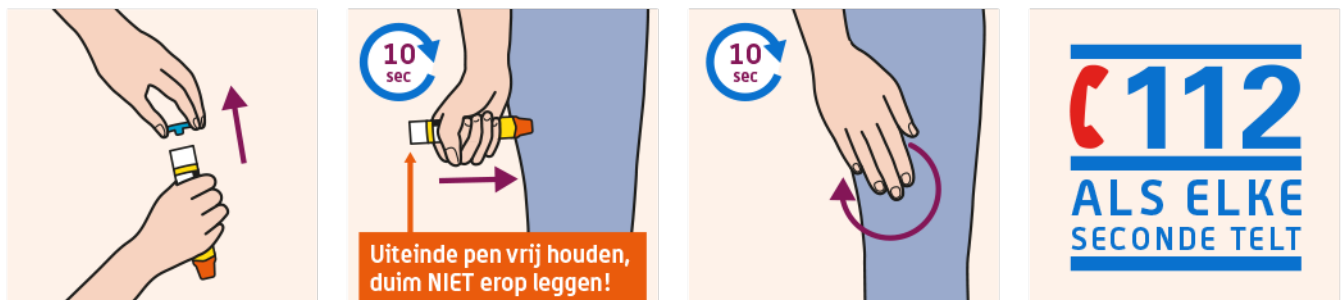
4. Bel **112** en meld een geval van anafylaxie. Dien een 2e EpiPen®/Jext toe als de klachten binnen 5-15 minuten niet zijn verminderd.

5. Vergeet na gebruik niet om een nieuwe adrenalinepen aan te vragen bij de behandelend arts.

Toediening van adrenaline in het dijbeen (voorbeeld is Jext-pen)

Toedienen adrenaline stap voor stap (voorbeeld is EpiPen®)

1 Verwijder de blauwe veiligheidsdop van de EpiPen®.

2 Stoot het oranje uiteinde van de EpiPen® in één beweging stevig tegen het dijbeen. Je hoort dan een klik. Houd dit vast voor 10 seconden.

3 Verwijder de EpiPen® en wrijf de plek 10 seconden.

4 Bel 112 en meld een geval van anafylaxie. Dien een 2e EpiPen® toe als de klachten binnen 5-15 minuten niet zijn verminderd.

Schakel altijd medische hulp in

De injectie werkt snel, maar tijdelijk. Uw kind moet daarom bij een anafylactische reactie altijd meteen door een arts onderzocht en zo nodig verder behandeld worden. Ook als uw kind na de injectie lijkt op te knappen.

Dien dus altijd eerst de injectie toe en roep daarna pas hulp in door 112 te bellen. Er mag namelijk geen kostbare tijd verloren gaan. Hoe eerder de adrenalinepen wordt gebruikt, hoe groter de kans dat de anafylactische reactie op tijd stopt.

Expertise en ervaring

De kinderartsen van het St. Antonius Ziekenhuis hebben bijzondere expertise op het gebied van diabetes, eczeem, hoofdpijn, keel-, neus- en oorproblemen, langdurige buikpijn, long- en bovenste luchtweginfecties, overgewicht, urineweg- en plasproblemen neurofibromatose type 1, ontwikkelingsachterstand, syndroom van Down, vroeggeboorten en huilbaby's en groei- puberteits- en andere hormoonziekten.

Kinderwebsite

Het St. Antonius Ziekenhuis heeft een speciale website voor kinderen. Kinderen van 0-6 jaar, van 6-12 jaar en tieners maken spelenderwijs kennis met het ziekenhuis en de medewerkers. Er zijn fotoverhalen, filmpjes en kleurplaten.

www.antoniuskids.nl (<http://www.antoniuskids.nl>)

Meer informatie

Websites

- www.anafylaxis.nl (<http://www.anafylaxis.nl>)
- www.epipen.nl (<http://www.epipen.nl>)
- www.jext.com (<http://www.jext.com>)

Gerelateerde informatie

Specialismen

- Kindergeneeskunde (<https://www.antoniusziekenhuis.nl/specialismen/kindergeneeskunde>)

Contact Kindergeneeskunde

T 088 320 63 00